

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 881/23
5.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Костић, адвокат из Београда, Нехруова 131/32, против тужене Компаније "Дунав осигурање" а.д.о, са седиштем у Београду, Македонска 4, са умешачем на страни туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Дамир Окановић, адвокат из Београда, Југ Богданова 19, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака и умешача, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 3091/22 од 22.9.2022. године, у седници већа одржаној дана 5.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 3091/22 од 22.9.2022. године у ставу првом изреке, делу става другог изреке којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражио да се обавезе тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да му на име накнаде штете исплати за претрпљене физичке болове 157.600,00 динара, за претрпљени страх 442.900,00 динара и за умањење животне активности 393.250,00 динара, све са законском затезном каматом од 22.9.2022. године до исплате, у делу става четвртог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се обавезе тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да му на име накнаде штете за претрпљене душевне болове због наружености исплати 35.520,00 динара, са законском затезном каматом од 22.9.2022. године, на име трошкова уништених личних ствари и кациге 45.000,00 динара, са законском затезном каматом од 28.7.2016. године и на име трошкова лечења по рачуну број 6184 износ од 11.200,00 динара и по рачуну бр. 5526 износ од 2.970,00 динара, све са законском затезном каматом од 28.7.2016. године до исплате и у ставу седмом изреке и у наведеним деловима жалбе парничних странака и умешача, **ОДБИЈАЈУ** као неосноване.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 3091/22 од 22.9.2022. године у преосталом делу става другог изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове исплати 115.321,00 динар, на име претрпљеног страха 56.924,00 динара и на име душевних болова због умањења животне активности 15.300,00 динара, све са законском затезном каматом од 22.9.2022. године до исплате и у преосталом делу става четвртог изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена

Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због наружености исплати 24.480,00 динара, са законском затезном каматом од 22.9.2022. године до исплате.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 3091/22 од 22.9.2022. године у делу става трећег изреке којим је обавезана тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцу АА из ... исплати 11.250,00 динара и делу става петог изреке којим је обавезана тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцу ББ из ... исплати 6.000,00 динара, све са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 3091/22 од 22.9.2022. године у преосталом делу ставова трећег и петог изреке тако што се **ОДБИЈА** захтев тужилаца АА и ББ за исплату законске затезне камате на досуђене износе за период од 28.9.2016. године до дана извршности пресуде, као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 3091/22 од 22.9.2022. године у делу става шестог изреке тако што се обавезује тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцу ББ из ... на досуђене износе накнаде материјалне штете исплати законску затезну камату почев од 22.9.2022. године до исплате, док се захтев за исплату законске затезне камате од 15.7.2016. године до 21.9.2022. године, **ОДБИЈА** као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу осмом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 3091/22 од 22.9.2022. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. Београд, да тужиоцима АА и ББ, обојица из ..., на име трошкова парничног поступка исплати износ од 356.516,00 динара, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцу АА из ..., на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 41.581,00 динара, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца ББ из ... за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 3091/22 од 22.9.2022. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. Београд да тужиоцу АА на име претрпљених физичких болова исплати 7.079,00 динара, на име претрпљеног страха 50.176,00 динара и на име душевних болова због умањења животне активности 137.700,00 динара, све са законском затезном каматом од 22.9.2022. године до исплате, у року од 15 дана од пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ... у делу којим је тражио да му тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. на име накнаде штете исплати и то на име претрпљених физичких болова преко досуђених 7.079,00 динара до тражених 280.000,00 динара, за износ од још 272.921,00 динар, на име претрпљеног страха преко досуђених 50.176,00 динара до тражених 550.000,00 динара, за износ од још 499.824,00 динара, на име душевних болова због умањења животне активности преко досуђених 137.700,00 динара до тражених 546.250,00 динара, за износ од још 408.550,00 динара, све са законском затезном каматом од 22.9.2022. године до исплате. Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ... и обавезана тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцу на име штете исплати и то на име накнаде трошкова заступања од стране адвоката у вансудском поступку 11.250,00 динара, са законском затезном каматом од 28.9.2016. године до исплате, у року од 15 дана од пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног

извршења. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ... у делу којим је тражио да му тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. на име накнаде штете исплати и то на име наружености 60.000,00 динара, са законском затезном каматом од 22.9.2022. године до исплате, на име трошкова уништених личних ствари и кациге 45.000,00 динара, са законском затезном каматом од 28.7.2016. године и на име трошкова лечења по рачуну 6184 износ од 11.200,00 динара и по рачуну 5526 износ од 2.970,00 динара, све са законском затезном каматом од 28.7.2016. године до исплате. Ставом петим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца ББ из ... којим је тражио да се обавезе тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцу на име штете исплати и то на име трошкова заступања од стране адвоката у вансудском поступку 6.000,00 динара, са законском затезном каматом од 28.9.2016. године до исплате. Ставом шестим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца ББ из ... којим је тражио да се обавезе тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да му на име материјалне штете на мотоциклу исплати 4.294,50 динара, на име накнаде трошкова по рачуну број 2016-4-1303 ЈКП "Паркинг сервис" износ од 92,50 динара и на име накнаде трошкова издавања записника МУП-а износ од 9,70 динара, све са законском затезном каматом од 15.7.2016. године до исплате, у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом седмим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ББ из ... којим је тражио да се обавезе тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцу на име материјалне штете на мотоциклу исплати преко досуђених 4.294,50 динара до тражених 120.470,00 динара, за износ од још 116.175,50 динара, на име накнаде трошкова по рачуну број 2016-4-1303 ЈКП "Паркинг сервис" преко досуђених 92,50 динара до тражених 4.625,00 динара, за износ од још 4.532,50 динара и на име накнаде трошкова издавања записника МУП-а преко досуђених 9,70 динара до тражених 485,00 динара, за износ од још 475,30 динара, све са законском затезном каматом од 15.7.2016. године до исплате. Ставом осмим изреке обавезана је тужена Компанија "Дунав осигурање" а.д.о. да тужиоцима АА и ББ, обојици из ..., солидарно накнади трошкове парничног поступка од 352.990,00 динара, у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде парничне странке и умешач на страни туженог благовремено су изјавили жалбе. Тужиоци побијају пресуду у ставовима другом, четвртном, седмом и осмом изреке, како произлази из жалбених навода, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. ЗПП. Трошкове другостепеног поступка су тражили. Тужена побија пресуду због погрешне примене материјалног права у ставовима првом, трећем, петом, делу става шестог у погледу датума почетка каматног периода и ставу осмом изреке, како произлази из жалбених навода, а умешач пресуду побија у ставовима првом и осмом изреке из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе тужилаца и тужене делимично основане, а жалба умешача неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 8.4.2016. године догодила се саобраћајна незгода у којој је учествовало путничко возило марке "Alfa Romeo 156", осигурано код туженог, којим је под дејством алкохола управљао осигураник туженог ВВ, умешач у овој парници и мотоцикл марке "Yamaha", којим је управљао тужилац АА, који је том приликом задобио тешке телесне повреде. На мотоциклу је наступила тотална штета која је процењена на 402.466,88 динара. У вансудском поступку тужена је исплатила нематеријалну штету тужиоцу АА у

укупном износу од 368.750,00 динара, а тужиоцу ББ на име накнаде материјалне штете 206.343,00 динара, који износи су умањени за 50 % на име доприноса тужиоца настанку штете. Умешач на страни туженог ВВ, у односу на кога је примењен институт одложеног кривичног гоњења, исплатио је тужиоцу АА на име накнаде штете 60.000,00 динара. Према налазу и мишљењу и изјашњењу судског вештака саобраћајне струке Бојана Секулића, неопрезном радњом скретања улево, путничко возило којим је управљао умешач, створило је непосредну опасност за мотоцикл, који му је долазио у сусрет, задржавајући правац свог кретања и који је у односу на путничко возило имао првенство пролаза, а који пропуст возача путничког возила је у узрочној вези са настанком незгоде. Мотоцикл, власништво тужиоца ББ, кретао се брзином од 86 km/h, која је већа од максимално дозвољене брзине за дату деоницу, чиме је возач мотоцикла направио пропуст, који би се негативно одразио на могућност избегавања незгоде у случају да је путничко возило своје кретање започело из стања мировања. Према налазу и мишљењу судског вештака специјалисте ортопедије Михаила Илле, у саобраћајној незгоди тужилац АА задобио је повреде у виду прелома оба ручна зглоба, карличног прстена и великог прста стопала. Трпео је болове јаког интензитета у трајању од 24 часа, због више прелома и рана и болове средњег интензитета у трајању од 16 дана. Након хируршке интервенције, поново је трпео болове јаког интензитета у трајању од 24 сата, средњег интензитета у трајању од 21 дана и слабог интензитета три месеца. Потом су уследили болови повремено слабог интензитета, приликом већег напора и даље рехабилитације у трајању од три месеца. Код тужиоца је присутно умањење животне активности које се огледа у слабијој покретљивости и слабијој снази леве руке, смањеној могућности за већи физички рад, ограниченом бимануелном раду, бржем замарању и немогућности ношења терета већег од 5 – 6 кг у левој руци. Прелом карличног прстена је оставио тегобе у виду болности у оба кука и препонској регији, нарочито приликом дужег стајања, ношења терета, бржег хода, трчања, ходања по неравном, планинарења и слично. Сваки већи ослонац на прсте левог стопала, због прелома великог прста стопала, болан је и понекад ограничен. Болови су повремено присутни и ограничавају тужиоца у свим активностима у виду трчања, скакања, бржег и дужег хода и слично, те је умањење животне активности код тужиоца 25% трајно. Наруженост лаког степена код тужиоца огледа се у деформисаности левог ручног зглоба који је видљив, ожиљака на левој потколеници и мање видљивих ожиљака на левој подлактици и шапи од оперативне интервенције. Према налазу и мишљењу вештака неуропсихијатра Предрага Тасовца, критичном приликом тужилац је трпео примарни страх јаког интензитета у трајању од два минута, секундарни страх јаког интензитета пет недеља и секундарни страх средњег интензитета око једне године. Надаље је наступила постепена спора редукација интензитета посттрауматског стресног поремећаја, па је континуирани страх слабог интензитета трајао још до годину дана. Према исказу тужиоца АА, саслушаног у својству парничне странке, којем је суд поклатио веру, непосредно пре незгоде, док је стајао на семафору раскрснице Ул. ... и ..., приметио је возило "Alfa Romeo" које је стајало у коловозној траци која служи за скретање улево у смеру супротном од смера кретања мотоцикла. Моторно возило је извршило полукружно окретање, не пропуштајући мотоцикл, при чему тужилац није предузео никакав маневар у циљу избегавања контакта са моторним возилом, јер је очекивао да ће се возило зауставити. Суд није посебно ценио исказ умешача у погледу околности критичног догађаја, с обзиром на то да је његова способност опажања, а касније репродукције садржаја, компромитована услед чињенице да је управљао моторним возилом под дејством алкохола.

Полазећи до овако утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд закључио да је тужени у обавези да тужиоцима накнади материјалну и нематеријалну штету насталу као последица саобраћајне незгоде у којој је учествовало возило осигурано од аутоодговорности код туженог. Правилно је првостепени суд оценио основаним истакнути приговор подељене одговорности и утврдио допринос оштећених настанку штете од 49% и применом одредби чланова 154, 155, 185, 192, 940. и 941. став 1. Закона о облигационим односима-ЗОО, у вези са одредбама чланова 3. и 17. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, оценио да су захтеви тужилаца делимично основани.

Одлучујући о висини правичне накнаде нематеријалне штете коју је услед штетног догађаја претрпео тужилац АА, применом одредбе члана 200. ЗОО првостепени суд је узео у обзир исплате туженог извршене у вансудском поступку 2016. године и допринос тужиоца настанку штете и закључио да је правична накнада за претрпљене душевне болове због умањења животне активности од 25 % у време делимичне исплате била 625.000,00 динара, па делимична исплата представља 64 % укупне штете умањене за допринос тужиоца од 49 % и тужени је обавезан да тужиоцу накнади још 36 % накнаде утврђене у време пресуђења од 750.000,00 динара, умањене за допринос тужиоца од 49 %, односно 137.700,00 динара, док је у преосталом делу по овом основу захтев одбијен до тражених 546.250,00 динара, као превисоко постављен. По основу претрпљених физичких болова правична накнада у време делимичне исплате према оцени првостепеног суда била је 325.000,00 динара, па делимична исплата представља 96,53 % укупне штете умањене за допринос тужиоца од 49 % и тужени је обавезан да тужиоцу накнади још 3,47 % накнаде утврђене у време пресуђења од 400.000,00 динара, умањене за допринос тужиоца од 49 %, односно 7.079,00 динара, док је у преосталом делу по овом основу захтев одбијен до тражених 280.000,00 динара, као превисоко постављен. Правична новчана накнада за претрпљени страх је у време делимичне исплате према оцени првостепеног суда износила 300.000,00 динара, па делимична исплата представља 71,89 % укупне штете умањене за допринос тужиоца и тужени је обавезан да тужиоцу накнади још 28,11 % накнаде утврђене у време пресуђења од 350.000,00 динара, умањене за допринос тужиоца од 49 %, односно 50.176,00 динара, док је у преосталом делу по овом основу захтев одбијен до тражених 550.000,00 динара, као превисоко постављен. Одлучујући о висини накнаде по основу претрпљених душевних болова због наружености, првостепени суд је закључио да је тужиоцу у вансудском поступку по овом основу исплаћена укупна штета, па је захтев за накнаду овог вида штете одбијен. На досуђене износе накнаде нематеријалне штете, првостепени суд је досудио законску затезну камату почев од пресуђења до исплате, применом члана 277. ЗОО. Одлучујући о захтеву тужиоца АА за накнаду материјалне штете на име трошкова уништених личних ствари и кациге, правилно је првостепени суд захтев одбио као неоснован, оценивши да је тужилац за овај вид штете у потпуности обештећен исплатом 60.000,00 динара од стране умешача, као и захтев за накнаду материјалне штете на име трошкова лечења, будући да није доказао да здравствене услуге нису могле да му буду пружене у државним здравственим установама. Одлучујући о захтеву тужиоца ББ за накнаду материјалне штете на мотоциклу, трошкова Паркинг сервиса и издавања записника МУП-а, првостепени суд је правилно оценио да је захтев делимично основан, утврдивши да је тужиоцу у вансудском поступку извршена делимична исплата, која представља 50 % укупне материјалне штете, па је тужиоцу досуђена накнада штете умањена за допринос од 49%, док је у преосталом делу захтев одбијен. Првостепени суд је усвојио захтеве тужилаца за накнаду трошкова заступања од стране адвоката у вансудском поступку, закључивши да наведени трошкови представљају материјалну штету која је тужиоцима проузрокована штетним догађајем.

Све важне чињенице првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно оценио применом члана 8. ЗПП и на овако утврђено чињенично стање правилно применио материјално право у погледу основа тужбеног захтева за накнаду нематеријалне и материјалне штете на име трошкова уништених личних ствари, лечења, штете на мотоциклу, трошкова ЈКП Паркинг сервиса и записника МУП-а, дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге које као правилне прихвата другостепени суд.

Првостепени суд је правилно утврдио укупан износ који је тужени на име накнаде материјалне и нематеријалне штете исплатио тужиоцима у вансудском поступку, умањен за допринос тужилаца настанку штете, износ који је умешач исплатио тужиоцу АА, висину штете коју је претрпео тужилац ББ и колико износи правична новчана накнада тужиоцу АА у време пресуђења за физичке болове, страх и душевне болове због умањења животне активности. Поред

наведеног, супротно жалбеним наводима тужилаца (да је допринос тужилаца мањи од утврђеног) и умешача на страни туженог (да је допринос тужилаца већи од утврђеног), правилно је првостепени суд ценећи околности под којима је дошло до незгоде и проузочивања штете, односно понашање учесника саобраћајне незгоде, одлучио о приговору подељене одговорности и навео образложене разлоге о постојању доприноса тужилаца настанку штетног догађаја, висину доприноса и у чему се исти огледа (тужилац АА је управљао мотоциклом брзином већом од дозвољене за дату деоницу пута и без одговарајуће дозволе за управљање, док је тужилац ББ, мотоцикл дао на управљање лицу које нема возачку дозволу).

Међутим, основано се жалбом тужиоца АА указује да првостепени суд није правилно применио одредбу члана 200. ЗОО, која обавезује суд да приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете и висини њене накнаде води рачуна о значају повређеног добра и циљу коме накнада служи. Из наведених разлога, основано се жалбом тужиоца указује да је због погрешне примене материјалног права првостепени суд прениско одмерио износе накнаде досуђене тужиоцу за све видове нематеријалне штете.

Наиме, првостепени суд није правилно одмерио правичну новчану накнаду која је тужиоцу АА припадала у моменту исплате у вансудском поступку за сваки вид штете који потражује, нити колико је од те правичне новчане накнаде за сваки вид штете тужени исплатио, односно у ком делу је тужилац у вансудском поступку и за који проценат штете обештешен. У том смислу, ценећи утврђене чињенице, имајући у виду налазе и мишљења вештака ортопеда и неуропсихијатра, којима су опредељене последице задобијених повреда у погледу јачине и трајања душевних и физичких болова и страха, умањења животне активности, начина на који се оно манифестује, степена наружености, али и друге објективне и субјективне околности које су од значаја за правилно одмеравање правичне накнаде у конкретном случају, по оцени Апелационог суда у Београду, правична новчана накнада нематеријалне штете у смислу одредби члана 200. ЗОО у вези са чланом 232. ЗПП у моменту исплате у вансудском поступку за душевне болове због умањења животне активности представља износ од 339.580,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 200.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 137.500,00 динара и за душевне болове због наружености 75.000,00 динара. Полазећи од утврђеног да је тужени вансудском исплатом 203.750,00 динара на име душевних болова због умањења животне активности обештетио тужиоца 60 % од укупне штете 2016. године, с обзиром на протек времена, правична накнада у време пресуђења за овај вид штете износи 750.000,00 динара, како је правилно утврдио првостепени суд, па је тужени у обавези да тужиоцу по овом основу исплати преосталих 40 %, умањено за 49% на име доприноса, односно 153.000,00 динара. Имајући у виду да је првостепеном одлуком ставом првим изреке за овај вид штете досуђен износ од 137.700,00 динара, то је тужиоцу досуђен износ од још 15.300,00 динара. Како је тужени вансудском исплатом 80.000,00 динара за претрпљене физичке болове обештетио тужиоца 40 % од укупне штете, а правична новчана накнада за овај вид штете у време пресуђења износи 400.000,00 динара, како то правилно налази и првостепени суд, тужени је у обавези да тужиоцу исплати преосталих 60 % умањено за допринос тужеоца односно 122.400,00 динара по наведеном основу. Како је за овај вид штете ставом првим изреке досуђен износ од 7.079,00 динара то је тужиоцу досуђен износ од још 115.321,00 динара. Вансудском исплатом 55.000,00 динара за претрпљени страх тужени је обештетио тужиоца 40 % од укупне штете, а правична новчана накнада за овај вид штете у време пресуђења износи 350.000,00 динара, па је тужени у обавези да тужиоцу исплати преосталих 60 % умањено за допринос тужеоца, односно 107.100,00 динара по наведеном основу. Будући да је за овај вид штете ставом првим изреке досуђен износ од 50.176,00 динара, то је тужиоцу досуђен износ од још 56.924,00 динара. Вансудском исплатом 30.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености тужени је обештетио тужиоца 40 % од укупне штете, а правична новчана накнада за овај вид штете у време пресуђења износи 80.000,00 динара и тужени је у обавези да тужиоцу исплати преосталих 60 % умањено за допринос тужеоца, односно 24.480,00 динара по наведеном основу. Како је за овај вид штете

ставом четвртим изреке одбијен тужбени захтев, то је тужиоцу досуђен износ од 24.480,00 динара. По мишљењу Апелационог суда у Београду, овако досуђени износи накнаде одговарају обиму претрпљене штете и трпљењима којима је тужилац за време лечења био изложен и која и даље трпи, и представљају одговарајућу сатисфакцију за ове видове нематеријалне штете, која ће омогућити тужиоцу да успостави нарушену психичку и емоционалну равнотежу и ублажи трајна и неотклоњива трпљења настала штетним догађајем. Досуђивање виших износа накнаде не би било у складу са сврхом која се остварује правичном новчаном накнадом, па је тужбени захтев тужиоца АА у делу преко досуђеног, као превисоко постављен, правилно одбијен као неоснован. На досуђене износе тужиоцу припада, сагласно одредби члана 277. ЗОО и камата од дана доношења првостепене пресуде 22.9.2022. године до исплате, имајући у виду да је накнада одмерена према критеријумима и вредности новца у време пресуђења.

Из наведених разлога одлучено је као у ставовима првом и другом изреке ове пресуде, на основу члана 390. и 394. тачка 4. ЗПП.

Одлучујући о делу тужбеног захтева за накнаду штете који се односи на трошкове заступања тужилаца од стране адвоката у вансудском поступку, правилно је првостепени суд ставовима трећим и петим изреке обавезао тужену да исплати тужиоцима износе од 11.250,00 динара и 6.000,00 динара, али не из разлога које наводи првостепени суд. Наиме, одредбом члана 154. став 1. ЗОО прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, чланом 155. ЗОО прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета), спречавање њеног повећања (измакла корист) и наносење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета), док је одредбом члана 150. став 1. ЗПП прописано да су парнични трошкови издаци учињени у току или поводом поступка. Трошкови тужилаца на име заступања од стране адвоката у вансудском поступку које траже тужбеним захтевом на име накнаде материјалне штете, представљају издатке учињене поводом парничног поступка. Сходно наведеним одредбама ЗОО и ЗПП, захтев за исплату наведених износа представља захтев за накнаду трошкова парничног поступка, а право на накнаду истих тужиоци остварују у складу са одредбама чланова 150, 153. и 154. ЗПП, а не сходно одредбама ЗОО, којима је регулисана накнада материјалне штете. Следом наведеног, како износи који су досуђени ставовима трећим и петим изреке побијане пресуде представљају издатке учињене поводом парничног поступка, које су тужиоци заиста сносили, а не материјалну штету како су то определили тужиоци у свом захтеву, те како суд није везан основом који су тужиоци определили у тужби, на правилно досуђене износе припада им законска затезна камата у смислу одредбе члана 277. ЗОО почев од дана извршности пресуде до исплате, те је захтев тужилаца за исплату законске затезне камате од 28.9.2016. године до извршности пресуде одбијен. Из наведених разлога одлучено је као у ставовима трећем и четвртм изреке ове пресуде, на основу члана 390. и 394. тачка 4. ЗПП.

Основано се жалбом туженог указује да је одлучујући о затезној камати на износе досуђене ставом шестим изреке на име накнаде материјалне штете тужиоцу ББ, првостепени суд погрешно применио материјално право, имајући у виду да је тужиоцу на досуђени износ накнаде штете призната камата почев од дана када је извршена вансудска исплата 15.7.2016. године. Наиме, сагласно одредби члана 189. став 2. ЗОО, доспелост законске затезне камате на износ накнаде материјалне штете, рачуна се од дана пресуђења, као дана када је утврђена висина штете, па је другостепени суд као датум почетка каматног периода одредио дан доношења судске одлуке 22.9.2022. године, док је захтев за исплату законске затезне камате за период од 15.7.2016. године до 21.9.2022. године, одбио као неоснован. Стога је побијана пресуда у наведеном делу морала бити преиначена, применом члана 394. тачка 4. ЗПП и одлучено као у ставу петом изреке ове пресуде.

Имајући у виду да је извршено преиначење првостепене пресуде утицало на висину

трошкова поступка, преиначена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу осмом изреке првостепене пресуде. У том смислу тужиоцима су признати трошкови према висини износа са којим су успели са својим захтевима. Правилно је суд обрачунао висину трошкова који представљају нужне издатке тужилаца за вођење ове парнице и то на име ангажовања адвоката, трошкове вештачења и висину судске таксе на пресуду која припада тужиоцу ББ. Међутим, извршено преиначење ожалбене пресуде од утицаја је на обрачун висине судске таксе која припада тужиоцу АА, којем сразмерно успеху у спору припадају трошкови судске таксе за првостепену пресуду у износу од 17.450,00 динара, па је применом одредаба чланова 153. и 163. ЗПП, тужена обавезана да тужиоцима накнади трошкове у укупном износу од 356.516,00 динара, чија висина је одмерена применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, важеће у време пресуђења и Таксене тарифе. Из ових разлога, другостепени суд је на основу одредбе члана 401. тачка 3. у вези са чланом 165. став 2. ЗПП, преиначио решење о трошковима поступка и одлучио као у ставу шестом изреке ове пресуде.

Приликом одлучивања о основаности жалби, односно законитости и правилности побијане одлуке, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе али их није посебно образлагао, применом члана 396. став 1. ЗПП, будући да не могу довести до другачије одлуке у овој парници.

Одлука о трошковима другостепеног поступка у ставу седмом изреке, донета је применом одредаба члана 165. у вези члана 153. и 163. став 1. ЗПП, имајући у виду да је тужилац АА делимично успео у поступку по правном леку, те му припадају трошкови састава жалбе од 13.500,00 динара, сразмерно успеху у жалбеном поступку, и судске таксе за жалбу и другостепену пресуду од по 14.040,50 динара, укупно 41.581,00 динара, одмерени у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксеном тарифом.

Имајући у виду да тужилац ББ није успео у поступку по жалби применом члана 165. у вези са чланом 153. ЗПП, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка и одлучено као у ставу осмом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић